"దున్నపోతుల రామయ్యా/? ఓ దున్నపోతుల రామయ్యా!" తనను ఇంటిపేరుతో కాకుండా, ఈ పేరుతోనే పిలిచే పిలుపులు రామయ్య చెవుల్లో ప్రతిధ్వనిస్తున్నాయి. "ఎన్రో జులు దుంతవయ్యా గీ దున్నపోతుల్లోని...? అవ్వేమొ నడ్సి సావయి... రొండెడ్లు కొనుక్కుంటె సత్తవా?" తనను దెప్పి పొడిచే వాళ్ళ మాటలు జ్ఞాపకం వచ్చాయతనికి.

"పేగు బంధం"

— కాలువ మల్లయ్య

చినుకు పడితే చాలు నిల్వుంటయి.. ఎండకాలంలో నీళ్ళు కనబడితె సాలు వండి బోర్లుతయి... దున్నపోతులలోని దున్ను దున్ని నువ్వుగూడ వాటి లెక్కనే ఐపెయినట్టున్నవు... నీకెంత జెప్పినా దున్నపోతుమీద వాన గొట్టినట్టే ఐతంది. చవ్వుడు జేక రొండెడ్లు కొనుక్కో... గా ఎనువ ననుగుతోనేం తిప్పలు పడతవి...''

కాపు రాజిరెడ్డి మాటలు జ్ఞాపకం వచ్చాయి రామయ్యకు. తాను దున్నపోతుల నాగలి గట్టి వ్యవసాయం చేస్తున్నాడు కాబట్టి తనను దున్నపోతుల రామయ్యనే పిలవడం, తన వ్యవసాయాన్నందరూ దున్నపోతుల వ్యవసాయమని దెప్పడం మదిలో మెదిలి బాధపడుతున్నాడు రామయ్య.

''చద్ది తిన్నమ్మకు మొగినాకలేంతెలుసు...? దున్నపోతుల తోని ఎవుసం చేసుడు తనకేమన్నా సోకా...? కానీ ఏం జెయ్యాలె...? ఎంతజేసినా ఎక్కడేసిన గొంగడక్కడున్నట్టేగావట్టె... ఒంటినాగలెవుసంతోని గట్టుకు కట్టెలు మోసి నట్టే క్కావట్టె. ఎడ్ల కొనుక్కోవన్నది తనకు లేదా...? ఉంపేంనంబురం...? ఎల్లద్దామరి...? ఒక్కొక్క ఎద్దు కెంతగావాలె...? నా చిన్నప్పుడు వెయ్యి రూపాయలకోవిద్దు, వందరూపాయలకు గిద్దెడు వడ్లు అమ్మితే ప్రపంచం మునుగుతాదనేటోళ్ళు.. ఇప్పుడు మామూలెద్దుకే వెయ్యి దాటినయి... అయినా ఎప్పుడున్న కష్టాలప్పుడున్నాయి.

తన నందరు దున్నపోతు రామయ్యని పిల్చుడు, వాటి పేరుమీద దెప్పుడు మంచిగనిపిస్తలేదు. ఎట్లైనా మంచిదే ఎడ్లను కొనుక్కోవాలె– ఎడ్లతోని పనిగూడ ఎదుగుతది. దునపోతులు పాడుగాను ఎండకాలం బురదకుంట కనవడితె సాలు పొయ్యి బొర్లుడేనాయె. ఎన్నిసార్లు ఎడ్లు కొందామన్నా ఏదోటి అడ్డమొచ్చె. పంట పండకపాయె. పండినేడు ధరుండకపాయె. ఓ సారోసారి పెట్టువళ్ళ ఖర్చులన్న ఎల్లకపాయె... ఏదేమైన మంచిదె కాని ఆరు నూరైనా ఆటున్న సూర్యుడిటు పొడిసినా ఆగద్దు ఇయ్యేడు.. ఎడ్లు కొనుడే...

తనలో తాను గొణుక్కుంటున్నట్టనుకున్నా రామయ్య. ఔ...ఔ... దున్నపోతుల పాడుగాను.. ఎండెక్కిందంటే ఒగరు కొడ్తాయి... సరిగ్గ నడువయి... ముల్లు కర్రతో రెండింటి రొంటిపై పొడిచాడు రామయ్య.

ఒగరుస్తూ బండి లాగుతున్నాయి దున్నపోతులు.. ''ఈ యేడు వంటో తీరుగనే వచ్చింది.. వడ్లు మంచి బరుకతున్నయి. ధర గూడ మంచిగనే వడ్డది. రొండు భర్తీల వడ్లమ్ముతె మూడువేల రూపాయలచ్చినవి. వెయ్యి రూపాయలు చిల్లర బాకీలకు పోతయి.. ఆ రొండు వెయ్యిలతోని రొండు బక్కాటి కొనాలె... వద్దు... వద్దు కులం చెడ్డందుకు సుఖమన్న దక్కాలె... ఇంత బాకైనా మంచిదే కాని రొండు మంచెడ్లనే కొనాలె... ఈ దున్నపోతుల నమ్మిపారెయ్యాలె... వీటితో నెవుసం జేసుడు గాదు... ఇయ్యేడెడ్లు కొనుడే...

ఎడ్లు కొనాలని ధృడనిర్ణయం చేసుకున్నాడు రామయ్య. ''ఔ...ఔ... మిమ్ముల దింగల్దిన.. నీళ్ళుకనవడితె సాలు ఉరుకుడే... నీళ్ళ దిక్కు గుంజుతున్న దున్నపోతుల వీపుమీద రెండు దెబ్బలేసి త్రోవలో పెట్టాడు బండిని.

మొదటివాడు: నిన్న క్రికెట్టు మ్యాచ్‌లో నేను రికార్డు బద్దలు కొట్టాను.
రెండవవాడు: నిజమే, క్రికెట్ ఆటలో ఏదో ఒకటి బద్దలవుతూనే ఉంటుంది. గత వారం మా తమ్ముడు కాలు విరగగొట్టుకున్నాడు.

బండి ఊరి పొలిమేరల్లోకి ప్రవేశించింది. వడ్లను కరీంనగర్ బీటికి కొద్దామనుకున్న... గీ దున్నపోతులు గంత దూరం నడువయని ఊకుంటి.. నాలుగు పైసలు తక్కువైనా మంచిదేనని వక్కూరు బీటికి కొడితి... తనలో తాననుకుంటూ బండి నడిపిస్తున్నాడు రామయ్య.

''ఏందేయ్ దున్నపోతుల రామయ్యా! దున్నపోతులు బండిని మంచిగనే గుంజుతున్నట్టున్నయిగద...! నిన్నే భర్తీ వడ్లు కొట్టినట్టున్నవు బీటికి... వడ్లమ్ముడైపోయి నట్టేనా...?'' నడుస్తున్న బండినెక్కి అన్నాడు రాజయ్య.

అతని సంబోధనకు మనస్సు చివుక్కు మంది రామయ్యకు... ''ఇంకెన్ని రోజులు నన్నిలా పిలుస్తారు...? నేను కూడా ఎడ్ల కొంట...'' తనలో తాననుకున్నాడు..

''రామయ్యని పిలిస్తె చాలదా...? దున్నపోతుల రామయ్యని పిలిస్తేనే నీకు తృప్తా...? ముఖం ముడుచుకొని అన్నాడు...

రామయ్య మాటల కాశ్చర్యపోయాడు రాజయ్య...

''ఎన్నడులేందేమొ కోపానికి రావట్టివేంది రామయ్యా...? దున్నపోతుల్లోని నాగల్దున్నే నిన్ను దున్నపోతుల రామయ్యని కాకుంటె ఏమని పిలువమంటవు చెప్పు...?'' అన్నాడు రాజయ్య...

''నువ్వెడ్లతోని నాగలి దుంతవు... నిన్ను ఎడ్ల రాజయ్యని పిలువన్నా మరి...?'' అన్నాడు రామయ్య...

''అందరు ఎడ్లతోనే ఎవుసం జేత్తరు... నువ్వొక్కనివే దున్నపోతులతో నెవుసం జేత్తవు... అందుకే ఊరంత నిన్నట్ల పిలుస్తరు... అంత రేవముంటె వీట్నమ్మి ఎడ్ల కొనలేవు...'' అన్నాడు రాజయ్య...

ఆ మాటలకు రేవమొచ్చింది రామయ్యకు... దానికితోడు జేబులో వడ్లమ్మిన డబ్బులున్నాయి.

''మా కొంట... వేస్తవారం అంగట్లకు పొయ్యి కొనుక్కత్తనో, కొనుక్కరానో నూడు...! ఈ దున్నపోతులను అమ్ముత... ఎవ్వలకన్న చెప్పు...'' అన్నాడు రామయ్య...

''ఏ పాటి కొంటవో నేంజూత్తగద...! వీటికేం ధర రాదుగని ఎడ్లనైతె కొను...'' అన్నాడు రాజయ్య...

ఇంతలో రామయ్య ఎడ్ల కొఠం వచ్చింది... బండాపాడు రామయ్య... బండ్లోంచి దూకి వెళ్ళిపోయాడు రాజయ్య.

బండి విడిచాడు రామయ్య... బావి దగ్గరకు తీసుకెళ్ళి దున్నపోతులకు నీళ్ళు పెట్టాడు... అవి కడుపు నిండా నీళ్ళు తాగింతర్వాత కొఠంలో కట్టేశాడు. వరిగడ్డి వామునుంచి గడ్డి గుంజి వాటి ముందటేశాడు... బోరెం తలమీదెనుకొని, కనాలు, ముల్లు గర్ర చేతబట్టుకొని ఇల్లు చేరుకున్నాడు. ఇంటిముందు జనం గుమిగూడి ఉండటం చూసి బోరెం వాకిట్లో వడేసి అలాగే నిల్చున్నాడు...

''మీ నాయిన్నకు మూత్రం బందైంది... ఆర్.ఎమ్.పి. పిల్లగాడచ్చి చూసిండు... మందులిచ్చిండు... తన నుంచి కాదన్నడు... కరీంనగర్ పెద్దానువత్రికి తీసుకపొమ్మన్నాడు...''

ఆ మాటలు విని కొద్ది క్షణాలు స్థాణువులా నిల్చున్నాడు రామయ్య.. అతని కళ్ళముందెన్నో విషయాలు కదిలాయి... ఎడ్లు కొనుక్కోవాలనుకున్న తన నిర్ణయం...?

కనాలు, ముల్లుగర్ర వాకిట్లో వడేసి అరుగెక్కాడు రామయ్య... బాధతో గిలగిలా కొట్టుకుంటున్న తండ్రిని నమీపించాడు.

''అక్కడికెళ్ళినా ముసలోడు బతుకుతడా...?''

''కొద్ది పైసలైతయా? వేల రూపాయలు గావాలె...''

''పైసలైతయని చంపుకుంటరా ఏంది...?

వాకిట్లో ఉన్న జనాలు రకరకాలుగా మాట్లాడుకుంటున్నారు... వాళ్ళ మాటలు వింటూ తండ్రిమీద చెయ్యేశాడు రాజయ్య.

బాధ కాగలేక లబోదిబోమని మొత్తుకుంటున్నాడా వృద్ధుడు...

''ఏంది రామయ్యేం మాట్లాడవేంది...?'' ఒక్కమాటైనా మాట్లాడని రామయ్యతో అన్నాడొకతను...

ఎడ్లు కొనుక్కోవాలనుకున్న తన చిరకాల వాంఛకు తండ్రి రూపంలో విఘాతం కలుగబోతుంటే ఏం మాట్లాడాలో తోచలేదాతనికి... కొద్ది క్షణాలాగి

''ఇక్కడ మంచిగ కాదా...?'' అన్నాడు...

''కాదని అందరు చెప్పుతండ్రు... ఆపరేషన్ చె

అధికారి: నీకు పూర్వజన్మపై విశ్వాసం ఉందా! అని అడిగాడు సెలవుకోసం వచ్చిన ఉద్యోగితో!
ఉద్యోగి: తప్పకుండా, ఎందుకండీ!
అధికారి: గతవారం మీ తాతగారి అంత్యక్రియల కోసం సెలవుమీద వెళ్లావు కదా! మీ తాతగారు నిన్న నీ గురించి ఆఫీసుకు వచ్చారు. అందుకని.

య్యింది ఇది మంచిగ కాదు... ఇక్కన్నే ఉంచుతె ఉచ్చెత్తరంగ చచ్చిపోతడు మునలోడు..." అన్నాడో పెద్దమనిషి..

"వర్లమ్మతె వచ్చిన పైనలున్నయిగద రామయ్యా... జెప్పనతయ్యారు కా... అన్నాడు మరొకతను.

"కొడుకా నేం బతుకరా...వయ్యా...వయ్యా...వయ్యా... మొత్తుకుంటున్నాడు వృద్ధుడు.

రామయ్యా నందరూ ఒత్తిడి చేస్తున్నారు...

ఉన్న డబ్బును తండ్రికోనం హాస్పిటల్ పాలు చేయడం రామయ్యకు నచ్చడం లేదు.

"తీనుక పోకుంటేంది...? మంచిగ్గాదా ఇక్కడ...?" అన్నాడు.

అందరూ ఆతని మీదికి గయ్‌మని లేచారు...

"లే...తొందరగ తయారుకా... బన్నచ్చే యాల్లై తంది..."

ఇక తప్పలేదు రామయ్యకు... లేచి తయారయ్యాడు... పిల్లలను వక్కింటివాళ్ళ కప్పగించాడు... దున్నపోతులను చూనుకొమ్మని మరొకరికి చెప్పాడు.

భార్యతోపాటు తండ్రిని తీనుకొని బస్టాండు కొచ్చాడు... కొద్దిసేవట్లో వచ్చిన బస్సులో తండ్రిని, భార్యను ఎక్కించి తాను కూర్చున్నాడు... తండ్రి మూలుగుతున్నాడు... ఏడుస్తున్నాడు... ఒక్కోసారి గట్టిగా అరుస్తున్నాడు...

బన్సు కదిలింది.

తన చిరకాలపు కోర్కె ఈ విధంగా విఫలమవుతున్నందుకు రామయ్యకు తండ్రిపై కోపంగా వుంది... మంటగా వుంది...

'ఈ మునలోడు బతికేం చేస్తడు? ఎన్నో ఏండ్ల నుంచి ఎడ్ల కొనుక్కోవన్నానుకుంటున్న.. ఇప్పుడు కొందామనుకునెవారకు గీ ఆవదచ్చె...! మునలోడు చస్తే పీడ వొయ్యేది...! ఉండేం చేస్తడు...? మునలోడు చచ్చిపోవాలె... దావఖానకు చేరకముందే చచ్చిపోవాలె... దావఖాండ్ల కొద్ది రోజులున్నంక పైనలన్ని ఖర్చయినంక చచ్చిపోతేం లాభం...? అక్కడికి చేరేవరకే చచ్చిపోతె మంచిగుండు.. మునలోడు చచ్చిపోతె ఈ పైనలు మిగుల్తయి.. ఈ పైనల్తోని ఎడ్ల కొనుక్కోవచ్చు.. మంచిగ వ్యవసాయం చేనుకోవచ్చు.. తనను దున్నపోతుల రామయ్యని పిలిచెటోల్ల నోర్లు మూపియ్యచ్చు.. మునలోడు చావలె.. చావలె.. దావఖానకు చేరకముందే చావలె..' తనలోతాననుకొని తండ్రిని కోపంగా చూసాడు.

బన్సు గమ్యస్థానం చేరడానికి వరుగులు తీస్తోంది.

'తను ఇలా ఎందుకనుకుంటున్నాడు...? తండ్రినే చావాలని ఎందుకు కోరుకొంటున్నాడు..? తనలాగే తన పిల్లలూ కోరుకుంటే..? తననెంతో ప్రేమగా పెంచిందు నాన్న భుజాలపైన ఎత్తుకొని తిప్పిందు.. చిన్నప్పుడు తన మీదెంతో పావురం... అలాంటి తండ్రిని చావాలనుకుంటున్నాడు తాను..'

'తనకు ఎడ్లు కావాలి. ఇన్నేళ్ళకు తన కోరిక తీరబోతున్న నమయంలో సైంధవుడిలా తండ్రి ఆరోగ్యం.. తనకు భారమైన నాన్న చావాలి.. హాస్పిటల్ చేరకముందే చావాలి.

రామయ్యలో ఘర్షణ చెలరేగుతుంది.. అతనిలో నంఘర్షణ మొదలైంది.

తండ్రి దిక్కు తిరస్కార భావంతో చూస్తున్నాడు. బన్సు ఓ స్టేజి దగ్గరాగింది.

బన్సు కిటికీ దగ్గర కూర్చొనున్న రామయ్య కిటికీ లోంచి బయటకు చూసాడు. కనబడిన దృశ్యాన్ని చూసి చలించిపోయాడు.

రోడ్డు ప్రక్కనే ఓ చెట్టుంది. చెట్టుక్రింద టెంటులా వేనుంది. టెంటు ముందు ఓ వృద్ధురాలు వడుకొనుంది. ఆమె చూడడానికెంతో అనహ్యంగా వుంది. ఆమె కాళ్ళు చేతులు వక్షవాతంతో వడిపోయాయి. ఆమెను లేపి తననానుకొని కూర్చునేట్టు కూర్చోబెట్టి తన చేత్తో అన్నం తినిపిస్తున్నాడామె కొడుకు. నోటినుంచి కారుతున్న చొంగను అనహ్యించుకోకుండా తీసివేస్తున్నాడు. అనహ్యంగా వున్న ఆమె ఆకారాన్ని చూసి ఏమాత్రం చీదరించుకోవడం లేదతను. ఆప్యాయంగా, ప్రేమగా తల్లిని బుదరికిస్తూ అన్నం తినిపిస్తున్నాడు.

ఆ దృశ్యం చూసిన రామయ్య కళ్ళు తిరిగాయి. తనపై తనకే అనహ్యం కలిగింది.

టీ తాగడానికి దిగిన కండెక్టర్, డ్రైవర్ ఎక్కగానే బన్సు కదిలింది.

ఆ బిచ్చగత్తె తనకేమిచ్చిందని ఆమెనంత ప్రేమగా చూనుకుంటున్నాడామె కొడుకు? కదలలేని స్థితిలో వున్న తల్లిని ఏం కోరి అంత ఆప్యాయంగా ఆదరిస్తున్నాడు...?

రామయ్యలో రకరకాల ప్రశ్నలు.

మరితాను...? తన తండ్రి తనకు రెండుమూడెకరాల భూమి నంపాదించిచ్చాడు. పాతదైనా ఉండడానికి చిన్న పెంకుటిల్లిచ్చాడు. తననెంతో ప్రేమగా చూనుకున్నాడు. అలాంటి తండ్రికి ఆవదొస్తే తానతన్ని చావాలనుకున్నాడు. తాననలు మనిషా...? రాక్షనుడా...? తండ్రి తనకేమివ్వకున్నా తానిలా ఆలోచించడం నరైందేనా..? తనకు జన్మనిచ్చిన తండ్రినే చావాలని కోరుకున్న తనేం మనిషి..? ఆ బిచ్చగాడికున్న ఇంగిత జ్ఞానమన్నా తనకెందుకు లేదు?

తనకు తానే నిందించుకున్నాడు రామయ్య.

లక్షల ఆస్తులను తీనుకొనే తల్లిదండ్రులను నిర్లక్ష్యం చేసిన వాళ్ళను జ్ఞావకం చేనుకున్నాడు రామయ్య.

తానలాంటివాడు కాదు.. ఎడ్లు కొనుక్కోవాలన్న ఆలోచనతో తానెంత నీచంగా ఆలోచించాడు..? తనలాగే అందరూ ఆలోచిస్తే వృద్ధుల గతేం కావాలి? అనలు మానవత్వం మాటేంటి? తనకు మంచి కాలం రాకపోదు. అప్పుడు ఎడ్లు కొనుక్కుంటాడు. తానెడ్లు కొనుక్కునే వరిస్థితి రాకున్నా మంచిదే. తాను దున్నపోతుల రామయ్యగానే జీవితాంతం బ్రతుకుతాడు. కాని, తాను తన తండ్రిని రక్షించుకోవాలి. ఈ డబ్బేకాదు మరింత అప్పైనా తన తండ్రిని కాపాడుకోవాలి.

రామయ్య పేగు బొర్లింది. కన్న తండ్రిపై అనురాగం పెల్లుబికింది. ఆతని కనుకొలుకుల్నుండి టవటపా నీళ్ళు రాలాయి.

తండ్రి నాప్యాయంగా దగ్గరకు తీనుకొని తననానుకొని కూర్చుండబెట్టుకున్నాడు.

భర్తలో వచ్చిన మార్పు, ఆతనిలో జరుగుతున్న అంతరంగ మథనం అర్థంకాక రామయ్య భార్య ఆతన్ని ఆశ్చర్యంగా చూస్తోంది.

బన్సు గమ్యస్థానం దిక్కు వరుగెడుతూనే వుంది..

మనుషుల చర్మం రంగు రకరకాలుగా ఎందుకుంటుంది?

గుండెకాయ, కాలేయం, మెదడుల్లాగానే చర్మం కూడా ఒక అవయవం అంటే ఆశ్చర్యం వేస్తుంది. మిగతా అవయవాలన్నీ తక్కువ స్థలంలో ఉంటే చర్మం మాత్రం 20,000 చదరపు సెంటీమీటర్ల స్థలాన్ని ఆక్రమిస్తుంది. చర్మం లోపలి చర్మం [CORIUM], పై చర్మం [DERMIS] అని రెండు పొరలుగా ఉంటుంది. కింది పొర నుంచి పొడుచుకొచ్చిన చీలలు [PEGS-]పై చర్మంకి కలిసి ఉంటాయి. అవి వరనల్లో ఉంటాయి. ఒక్కోసారి బయటకే ఆ వరనలు కనిపిస్తాయి. వేళ్లకుండే వేలిముద్రలు ఈ కింది చర్మం వరనలే.

పై చర్మంలో రక్తం ఉండదు. నాశనమైపోయిన జీవకణాలు అవి. అవి క్షణక్షణం రాలిపోతూ చర్మాన్ని ఎప్పుడూ నిత్యనూతనంగా ఉంచుతాయి. పై చర్మంలో నిజానికి 30 వరకూ పొరలు ఉండటం వల్ల అరిగి రాలిపోయిన పొరలురాలిపోగా కింది పొరలు పైకి తేలుతూ ఉంటాయి.

మనుషులు తెల్లగా, పచ్చగా, నల్లగా ఉంటారు. అంటే అది చర్మం రంగన్న మాట. ఉత్తర యూరప్‌లో ఉండే మనుషుల చర్మం రంగు అతి తెల్లగా ఉంటుంది. వీళ్లని 'నోర్డిక్స్' అంటారు ఆఫ్రికా పశ్చిమ భాగాన ఉండే మనుషుల చర్మం నల్లగా ఉంటుంది. ఆశియా తూర్పు, ఆగ్నేయ ప్రాంతాల్లో ఉండే వారి చర్మం పసుపు పచ్చగా ఉంటుంది.

చర్మం ఇన్ని రకాలుగా ఉండటానికి కారణం ఏమిటి? శరీరంలోనూ చర్మంలోనూ జరిగే రసాయనిక ప్రక్రియ' వల్ల చర్మం రంగు నిర్ణయమవుతుంది. చర్మం కణాల్లో క్రోమోజెన్స్' అనే వాటి వల్ల రంగు నిర్ధారింపబడుతుంద. అయితే నిజానికి వీటికి రంగనేది లేదు. కొన్ని రకాల రసాయనిక ప్రక్రియల వల్ల ఈ కలర్ బేసిస్‌కి రంగనేది నిర్ణయం అవుతుంది. మనిషిలో ఈ 'కలర్‌బేస్' లేకపోయినా రసాయనిక ప్రక్రియ సరిగ్గా జరక్కపోయినా ఆ వ్యక్తి చర్మం పాలిపోతుంది. వీళ్ళు నార్త్ యూరోపియన్లకంటే తెల్లగా ఉంటారు.

నిజానికి రంగు పదార్థమనేది మనిషిలో లేకపోతే మానవ చర్మం సహజంగా పాల మీగడలా తెల్లగా ఉంటుంది. చర్మంలో గాని పసుపు పచ్చ బేస్ కలిస్తే చర్మం [చైనా వాళ్లలాగా] పసుపు పచ్చగా ఉంటుంది.

'మెలనిన్' అనే పదార్థంగాని చర్మం కింద ఉన్నట్టయితే ఆ చర్మం నల్లగా ఉంటుంది.

అయితే మనిషి చర్మం రంగు ఈ మూడే గాకుండా ఇంకా రకరకాలుగా ఉంటుంది. తెలుపు, పసుపు పచ్చ, నలుపు, ఎరుపు రకరకాలుగా కలిస్తే ఆ రంగుల లోనే చర్మాలు కూడా కనిపిస్తాయి.

ఎక్కువగా ఎండలో ఉంటే చర్మం 'నల్లగా' మారిపోతుంది. కారణం సూర్యరశ్మి 'మెలనిన్'ని ఉత్పత్తి చేస్తుంది. అందుకే ఉష్ణదేశాల వాళ్ళు నల్లగా ఉంటారు. సూర్యుడిలో ఉండే అతి నీలలోహితం [ULTRA-VIOLET] మరీ హెచ్చుగా 'మెలనిన్'ని ఉత్పత్తి చేస్తుంధి. దీన్నే SUN-TAN అంటారు.

ఎన్.ఆర్.నంది